

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

14. Dies Septembris. Vinum cum mensura emitur, & sine mensura bibitur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

III. Peritissimi Medici pharmacum cuiusvis non tamen
 bo in ediam porrigi jubent: nam oppletio, metrorum non me
 est morborum, & præcipuus mortis satelles. Ratione Quapro
 sanitas mentis, ubi est saturnitas ventris. Exiguos temp
 etu, exigua est voluptas, id est, malitia. Istud tamen illis est n
 observandum in Abstinentiâ ; ut ea sit non tantum, est L
 ciborum, sed vitiorum. Parùm edere, & malè agere, teste C
 est actum agere; imò, est dæmonem exprimere. In talibus ex
 bus licet absit esca, adest culpa. Minor tamen est in apula,
 tiorum copia; ubi est major inopia cibi. Quod si ergò lic
 gratis videat dixisse, confirmat hæctenus dicta. Cuius corona
 sologus: (a) est jejunium, vitiorum mors, vita virtutis sub b
 jejunium, pax corporis, membrorum decus, ornamentum pleno
 vita: est jejunium, robur mentium, vigor animorum invidios, & h
 jejunium, castitatis murus, pudicitie propugnaculum in emuleni
 vitas sanctitatis. Cui & subscribit D. Ambrosius, in digandu
 Abstinentiâ indicamus corpori, ut à vitis magis corpore præped
 mum abstinere possimus. Eraxum enim quoddam in quentur
 luxuriantis Anima, corpus exhaustum. Quisquis in corpore vi
 jejunat, & peccat, lucrum esca rû fecisse videtur, in quibus existi
 lutis: & parcendo, copiis replese cellarium, non meritis non poss
 saginasse virtutibus. Hoc est salutare jejunium, in quo II. Ex p
 abstinet corpus ab epulis: ita & anima refrænetur in anacharlis
 tiis. Obligno hæctenus dicta, usitato Poematis peratis, sec
 Hic bene jejunat: qui se de crimine nudat.

14. DIES SEPTEMBRIS.

Vinum cum mensura emitur, & sine mensura bibi
 tur? Chrysologus serm. 174.

Sobrie-
 tas.

I. Sicut Abstinentia in victu, sic sobrietas est Temperantia in potu.
 Sit licet sobrietas amans jejunium.

[a] Serm. 8. [b] Serm. 31.

non tamen jejunè laudanda est, ubi enim sobrietas, non modò corporis, sed & animi, est incolumi-
 Quapropter si velitis, & in hac vita jecundè, & in
 Ex quo temper vivere beatè, (a) *Sobrii estote, & vigilate.*
 nullus est minus sui juris, & liber, quam cui veluti
 est Liber pater. Quid enim servilius illis, quo-
 (teste Clemente Alexandrino qui inclemèter te-
 lentos exagitat) *vita nihil est aliud quàm comessa-
 rapula, balnea, temetum, macula, otium, potus. Vi-*
 Quò ergò licet aliquos eorū semi mortuos, cessitantes, in
 coronas habentes, non secus ac amphoras, inter se
 sub benevolentia nomine fundentes merū. Alios
 in plena crapula, sordidatos, in vultu pallentes, &
 hesternæ temulentia adhuc aliam infunden-
 temulentiam. Pergit inde castigare nunquam satis
 castigandum hoc vitium. *Vino immodico lingua qui-
 pedatur, labra verò solvuntur, oculi autem de-
 vertuntur, ac divertuntur, cum præ humilitatis mul-
 tine visus, tanquam in piscina natitet, & mentiri
 existimant omnia in orbem ferri, numerare au-
 non possunt, quæ procul sint, tanquam sint unica.*
 II. Ex penu sapientiæ depromptit, quod dicebat
 acharris: Vitem tres ferre botros: primum volu-
 patis, secundum ebrietatis, tertium molestia, sen-
 parvum vini usum esse jucundum, qui sedat sitim,
 magis gignere temulentiam: largissimum parere
 cas, cædes, morbos. Homo vinolentus, plerumque
 somnolentus, & ideò in Dei obsequio lentus:
 quin, & idcirco nec aptus qui rapiat Regnum cælo-
 rum, illud enim soli rapiunt violenti, non vinolenti.
 Imò qui liberales sunt ut bibant vina, inepti sunt ut
 tractent arma. Hinc Piscennius militibus vinum ab

[a] 1. Petr. 5. [b] l. 2. predag. c. 2. Zz 4 eo

eo petentibus: Nilum habetis, inquit, & vinum
 tis? Docuit autem vinolentiam, militibus ut
 fugiendam, qui tum demum ad res præclare
 das promptissimi sunt, cum ratio mero non per
 tur. Idem Romanis à Saracenis victis, dicentibus
 vinum non accepimus, pugnare non possumus
 inquit: Erubescite, nam qui nos vincunt, nil
 quam aquam bibunt. Sic vino sæpè anititur
 quæ acquiritur aqua. Non crescit laurea inter
 sed inter enses. Livius refert Gallia transalpina
 las, cum audissent Italos vinea plantasse, expecta
 nem Italicam susceperunt. Quod si nullas tunc
 lia vineas habuisset; nec regio tam amœna fuisset
 vastata. Quapropter veteres Romani; quæ erant
 rebus omnibus providentia, cum vinum exitum
 esse animadverteret, Senatus-consulto, vitæ
 imperio tolli, & extirpari iusserunt. Accidit
 mirum quiddam, quod finito bello, nullus in
 Italia Gallus manserit, cum vineas in ea nullas esse
 notuisset.

III. Fridericus Imperator, studiosissimus Te
 perantiæ, ac sobrietatis cultor fuit. Is cum ante
 Leonoram uxorem (quæ paterna in domo
 quam vinum gustaverat) facile filios genituram
 in Germania, tam frigida regione, vinum bibere
 respondit; malle se sterilem uxorem habere, quam
 vinosam. Sed jam proscripita publica illa Rep
 peste temulentia, oculos conijciamus, & ad
 convertamus ad Sobrietatem; cuius præclarus
 buccinator primus Ecclesiæ Doctor S. Augustinus
*Sobrietas, inquit, est recti iudicii tenax memoria
 cordationisque inseparabilis sapientia, secretorum*

& vinum
bus ut pe
aclare ge
non per
licentib
offumus
unt, nil
ittitur pa
ea inter
falpinz
se, expect
illas tunc
ena fuisse
; quã er
um exi
o, vites
Accidit au
nullus in
nullas esse
ffimus Te
cùm an
domo
genitur
nm bibe
abere, qu
illa Rep
, & an
præclara
Augusti
memoria
reser

arcani velamen, lectionum, & doctrina capax,
studiorum & artium bonarum disciplina, pariter, &
magistra ingeniorum, & capiendorum pedissequa, bone
semper avida, salubria, atque utilia creans, vir-
tutis singulare auxilium cuncta cum ratione disponens,
in congregatione honestorum semper se ingerens. Quan-
tum chaos inter Ebriositatem, & Sobrietatem: ma-
gis quàm inter aquam & vinum. Sed ne vinum tibi sit
in ruinam, sicut illud emis, sic & bibas ad mensuram.
Nempe bibas sine mensura, quid sequetur, quàm ut
mens careat rationis usura? atque ita quod unum
in te habes cœlestè, & Divinum, perdes per vinum;
propter vites, gravissimæ sunt inter carnem, & spiri-
tum lites. Ne te vinum reddat fatuum, hoc æterni-
tati inscribo effatum:

Sapè nocent vitæ fecundo palmito vites.

15. DIES SEPTEMBRIS.

Inter omnia certamina Christianorum, duriora sunt
prælia castitatis, nam ibi continua pugna, & rarior
victoria? *S. August. serm. 250. de Temp.*

Castitas, I. **I**N cella proma Christianæ perfectio-
nis, nescio an ulla sit præstabilior,
quàm animi, & corporis Castimo-
nia, quam jam indè ab initio mundi,
totus mundus, ut virtutem quàm raram, tam præ-
claram suspexit, & propè dicam, adoravit. Vocat
eam Cyprianus, *funus humane substantia*. Quia non
minus quam mortuus, debet homo castus, omnia ad
huius vitæ delicias sensu carere. A Climaco appella-
tur, *Excessiva natura abnegatio*. Quia per inferioris
hominis mortem, opprimit & suffocat maximum